

دانشگاه پیام نور
مرکز آزمون

برای دانلود پاسخنامه سوالات به سایت همیار دانشجو مراجعه کنید مرجع نمونه سوالات پیام نور

همیار دانشجو

کارشناسی (سنتی)

hdaneshjoo.ir

نام درس: نثر ۳ بخش ۳ گلستان سعدی

رشته تحصیلی / کد درس: زبان و ادبیات فارسی - ۱۲۱۳۰۴۵

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۵۰ تشریحی: —

کد سری سؤال: یک (۱)

استفاده از: —

مجاز است.

تنها با یاد اوست که دل‌ها آرام می‌گیرد.

۱. مهمترین تفاوت گلستان با بوستان کدام است؟
الف. نمایش زشتی‌ها و زیبایی‌ها در کنار هم
ب. نمایش دنیای آرمانی سعدی
ج. سندی از شیوه اندیشه مردم آن عصر
د. مهارت نویسنده در پرداختن حکایات حکمت‌آمیز
۲. به نظر ملک‌الشعرای بهار کدام گزینه از امتیازات گلستان است؟
الف. نثر آهنگین
ب. تناسب نظم و نثر
ج. رجحان ضروری بر غیر ضروری
د. ابتکار سعدی در مقامه‌نویسی
۳. کدام بخش از گلستان نبوغ هنر سعدی را در تلفیق نثر مرسل و فنی نشان می‌دهد؟
الف. مقدمه
ب. باب در آداب صحبت
ج. باب در فضیلت قناعت
د. کل اثر
۴. کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟
الف. پرده ناموس
ب. وظیفه روزی
ج. فراش باد
د. فرش زمردین
۵. «به خاطر داشتم چون به درخت گل رسم دامنی پر کنم هدیه اصحاب را» با توجه به عبارت مذکور کدام گزینه درست است؟
الف. بیان حالت جذبه و شوق جوینده حق است.
ب. استعاره از کتاب گلستان و حکایات ظریف آن است.
ج. بیان زیبایی حقیقت و شیفگی طالب حق است.
د. استعاره از حالتی است که طالب حقیقت در تأملات خود به حق می‌رسد.
۶. «قصب الجیب حدیثش که همچون شکر می‌خورند.» کدام گزینه نظر دکتر یوسفی را در مورد «قصب الجیب» بیان می‌کند؟
الف. کنایه از قلم است.
ب. مراد نیشکری است که در جیب می‌گذاشتند.
ج. خرمای خشک و تر است.
د. پاره‌ای کوچک از نی که نامه‌بران نامه شاهان را در آن می‌نهادند.
۷. «نخلبندی دانم ولی نه در بستان شاهی فروشم ولی نه در کنعان» مراد شاعر از نخلبندی و شاهی چیست؟
الف. ارزشمند دانستن هنر خود
ب. تفاخر به هنر خود
ج. بیان سخنرانی همراه با تواضع
د. عرضه هنر خود بی‌اعتنا به دیگران
۸. کدام ترکیب از قرآن مجید اقتباس شده است؟
الف. منابر قصبان
ب. حدیقه غلباء
ج. بیان سخنانی همراه با تواضع
د. روضه غنا
د. واصفان حلیه
۹. در کدام گزینه نوع «را» رای مسندالیهی است؟
الف. ملک را دشنام دادن گرفت.
ب. پادشاهی را شنیدم که به کشتن اسیری اشارت کرد.
ج. ملک را پند وزیر ناصح موافق طبع نیامد.
د. ملک را رحمت در دل آمد.

۱۰. بیت زیر با کدام گزینه تناسب دارد؟

«إِذَا يَأْسُ الْإِنْسَانُ طَالَ لِسَانُهُ»

الف. جهان ای برادر نماوند به کس

ب. مکن تکیه بر ملک دنیا و پشت

ج. وقت ضرورت چو نماوند گریز

د. از آن کز تو ترسد بترس ای حکیم

كَسِيئُورٍ مَغْلُوبٍ يَصُولُ عَلَى الْكَلْبِ»

دل اندر جهان آفرین بند و بس

که بسیار کس چون تو پرورد و کشت

دست بگیرد سر شمشیر تیز

وگر با چنو صد برآیی به جنگ

۱۱. کدام گزینه با بقیه تناسب ندارد؟

الف. نه هر چه به قامت مهتر به قیمت بهتر

ج. هر چه جثه ضخیمتر منفعت آن کمتر

۱۲. در کدام گزینه استعاره به کار رفته است؟

الف. عروس فکر دیده یأس از پشت پای خجالت بر ندارد.

ب. دست تحیر به دندان گرفت.

ج. خداوند جهان به عین عنایت در آن نظر کرده است.

د. ملکزاده زمین خدمت ببوسید.

ب. کوتاه خردمند به از نادان بلند

د. الشاة نظیفه و الفیل جیفه

۱۳. «دروغی مصلحت‌آمیز به از راست فتنه‌انگیز» کدام گزینه با عبارت تناسب دارد؟

الف. تجویز دروغگویی وقتی فتنه‌ای به پا نکند.

ب. وقتی نفع و سودی به فرد برسد می‌توان دروغ گفت.

ج. با رعایت صلاح کلی و اجتماعی گاه می‌توان دروغ گفت.

د. با توجه به مصلحت وقت می‌توان دروغ گفت.

۱۴. در کدام گزینه «تا» شبه جمله است؟

الف. ای که شخص منت حقیر می‌نمود

تا درشتی هنر نپنداری

ب. پس هر یک را از اطراف بلاد حصه‌ای مرضی معین کرد تا فتنه‌ای بنشست.

ج. ای زبر دست زبردست آزار

د. حاصل نشود رضای سلطان

۱۵. کدام گزینه، درست معنی شده است؟

الف. کاری: کوشا

ج. فراست: زرنگی

ب. ملاذی منیع: پناهگاه بلند

د. شیعب: کوه

دانشگاه پیام نور
مرکز آرمه

۱۶. به نظر سودی بیت زیر کنایه از چیست؟

- الف. کنایه از غروب آفتاب
ب. تأکید بر تشبیه کنایی
ج. کنایه از به خواب رفتن دزدان
د. کنایه از کسوف آفتاب

۱۷. با توجه به عبارت «سرهنگ زاده‌ای بر در سرای اغلمش دیدم» کدام گزینه در باب عبارت مذکور درست است؟

- الف. سرهنگ در قدیم به معنی پهلوان و مبارز بوده است.
ب. در قدیم، عیاران را سرهنگ می‌گفتند.
ج. سرهنگ در دوره سلجوقی یکی از مناصب لشکری بوده است.
د. مراد از سرهنگ زاده، فرمانروای آذربایجان است.

۱۸. با توجه به عبارت مذکور کدام گزینه درست است؟ «چون رعیت کم شد ارتفاع ولایت نقصان پذیرفت»

- الف. درآمد مردم کم شد.
ب. مساحت کشور کم شد.
ج. عایدات کشور کاهش یافت.
د. مالیات بر عایدات کم شد.

۱۹. در کدام گزینه مصرع دوم، تمثیلی برای مصرع اول است؟

- الف. پادشاهی که طرح ظلم افکند
ب. نکند جورپیشه سلطانی
ج. بنده حلقه به گوش ارنوازی برود
د. همان به که لشکر به جان پروری

۲۰. «هر که دست از جان بشوید هر چه در دل دارد بگوید» عبارت مذکور با کدام گزینه تناسب معنایی بیشتری دارد؟

- الف. از آن کز تو ترسد بترس ای حکیم
ب. از آن مار بر پای زاغی زند
ج. نبینی که چون گربه عاجز شود
د. ای زبردست زیر دست آزار

۲۱. با توجه به علم معانی بیت «روزگارم بشد به نادانی من نکردم شما حذر بکنید» مفید کدام معنی است؟

- الف. ملامت و توبیخ
ب. تذکر و بیداری
ج. حسرت بر گذشته
د. بیان ناامیدی

۲۲. از آنجا که همت درویشان است و صدق معاملات ایشان خاطری همراه ما کن» مفهوم دقیق کلمات مشخص شده کدام است؟

- الف. بلند نظری - صداقت در معامله - رفیق شفیق
ب. توجه باطنی - صداقت در معامله - دعای خیر
ج. باطن پاک - راستی در رفتار - رفیق شفیق
د. همت والا - صداقت در عمل - دعای خیر

دانشگاه پیام نور
مرکز آرمه

۲۳. معنی دقیق عبارت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«چنین کسان را وجه کفاف به تفارق مجری باید داشت تا در نفقه اسراف نکنند.»

الف. به درویشان اندک اندک باید پول داد تا اسراف نکنند.

ب. به چنین کسانی به اندازه کافی باید پول داد تا متفرق نشوند.

ج. به درویشانی که متفرق شده‌اند هزینه کافی باید داد.

د. به درویشان اندک اندک باید پول داد تا در هزینه نفقه اسراف نکنند.

۲۴. «جگر بند پیش زاغ نهادن» یعنی چه؟

الف. از همه چیز دست شستن

ب. پریشان خاطر شدن

ج. رنج بسیار قبول کردن

د. از پستی‌ها کناره گرفتن

۲۵. «خواستم به طریقی کفاف یاران مستخلص کنم» معنی عبارت مذکور در کدام گزینه آمده است؟

الف. رهایی خواستن برای دوستان از بند

ب. خواستن وجه معاش کافی برای یاران

ج. خواستم مقرری یاران را از نو برقرار کنند.

د. خواستم به گونه‌ای هزینه زندگی یاران تأمین شود.

۲۶. کدام گزینه، درست معنی شده است؟

الف. مرتهن: مرهون

ب. مواجهه: پشت سر

ج. مفتقر: نیازمند

د. مأمول: مرسوم

۲۷. «..... مگر یک بند که در تعلیم آن دفع انداختی» کدام گزینه مفهوم «دفع انداختی» را بیان می‌کند؟

الف. وقت می‌گذرانند

ب. بهانه‌گیری می‌کرد

ج. احتیاط می‌کرد

د. مسامحه می‌کرد

۲۸. در کدام گزینه سجع مطرف دیده می‌شود؟

الف. دزد بی‌توفیق ابریق رفیق برداشت.

ب. بر ظاهرش عیب نمی‌بینم و در باطنش غیب نمی‌دانم.

ج. هر چه نباید دل بستگی را نشاید.

د. هیزم درویشان خریدی به حیف و توانگران را دادی به طرح

۲۹. «در پوستین خلق افتادن» کنایه از چیست؟

الف. آزار مردم

ب. عیب‌جویی از مردم

ج. ظلم به مردم

د. زدن مال مردم

۳۰. با توجه به عبارت زیر چرا ابن جوزی، سعدی را از سماع منع می‌کرد؟

«چندان که مرا شیخ اجل ابوالفرج ابن جوزی به ترک سماع فرمودی»

الف. می‌ترسید به جای وجد، اضطراب ایجاد کند.

ب. اصوات آن مجلس از طیبات نبود.

ج. از نظر ابن جوزی سماع بر اهل قلم مذموم است.

د. چون حنبلی‌ها با سماع مخالف بودند.

۳۱. کدام گزینه درست معنی شده است؟

الف. خوشیده: خوشه گندم

ب. هنی: ناخوشایند

ج. منغص: مکرر

د. برد عجوز: مراد آخرین هفته از زمستان است.

۳۲. آیه «أتأمرون الناس بالبرّ و تنسون انفسکم» با کدام گزینه تناسب معنایی کمتری دارد؟

الف. گفت عالم به گوش جان بشنو

ب. عالمی را که گفت باشد و بس

ج. عالم آن کس بود که بد نکند

د. عالم که کامرانی و تن پروری کند

۳۳. «... گفت ای برادر شکر نعمت باری عزّ اسمہ مرا بیش باید کرد که میراث پیغمبران یافتم ... و تو میراث فرعون و هامان» با

توجه به عبارات مذکور مراد از میراث پیغمبران و میراث فرعون و هامان چیست؟

الف. علم و ملک

ب. رهبری و پادشاهی

ج. شبانی و فرمانروایی

د. رهبری و ثروت

۳۴. در کدام گزینه قاعده فعل بیان رویا درست به کار رفته است؟

الف. گفت چنان دیدمی که تو را آوازی خوش بودی

ب. به خواب دوش چنان دیدمی که زلفینش

ج. دیدم به خواب دوش که ماهی برآمدی

د. خواب دیدمی که یازده ستاره از آسمان فرود آمد

۳۵. «جمعی چو گل و لاله به هم پیوسته

تو هیزم خشک در میانی رُسته»

با توجه به بیت مذکور کدام یک از عیوب قافیه در بیت به چشم می‌خورد؟

الف. سناد

ب. اقوا

ج. شایگان

د. رس

۳۶. کدام گزینه، درست معنی شده است؟

الف. بصال: پرکار

ب. لَمّة: زلف

ج. موجّع: وحشتناک

د. ترنج: بالنک

۳۷. راحت عاجل به تشویش محنت آجل منعّض کردن خلاف رأی خردمندان است» عبارت مذکور با کدام گزینه مطابقت دارد؟

الف. غنیمت دانستن وقت

ب. از حال لذت بردن

ج. گذشته را فراموش کردن

د. به فکر آینده بودن

۳۸. بیت زیر با کدام گزینه تناسب معنایی بیشتری دارد؟

الف. «وراکبات نیاق فی هوا دجها

لم یلتفتن الی من غاص فی الکتب»

الف. دونان چو گلیم خویش بیرون بردند

گویند چه غم گر همه عالم مردند

ب. توانگرا، چو دل و دست کامرانت هست

بخور، ببخش که دنیا و آخرت بردی

ج. جور دشمن چه کند گر نکشد طالب دوست

گنج و مار و گل و خار و غم و شادی به‌هم‌اند

د. پیل کو تا کتف و بازوی گردان بیند

شیر کو تا کف و سرپنجه مردان بیند

۳۹. مفرد کدام گزینه، صحیح است؟

الف. مکاره: مکروه

ب. ارزاق: زرق

ج. ملاهی: ملهی

د. جیران: جاری

۴۰. «تلمیذ بی‌ارادت عاشق بی‌زرست و رونده بی‌معرفت مرغ بی‌پر» با توجه به عبارت مذکور کدام گزینه درست است؟

الف. اسناد مجازی

ب. اسناد حقیقی

ج. اسناد منطقی

د. اسناد سببی